

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 01-11-2019

Mødedato Fredag d. 01. november 2019 kl. 09:00

Mødested D.3.39 - 2. budget

Indholdsfortegnelse

2. behandling af budget 2020-23..... 3

Punkt 333: 2. behandling af budget 2020-23

00.01.00-S55-47-18

Resume

Den 22. oktober 2019 blev der indgået aftale om budgettet for 2020-23 mellem Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Som følge heraf er der udarbejdet en række ændringsforslag til basisbudgettet. Basisbudgettet inklusiv ændringerne fra budgetaftalen udgør det samlede budget for 2020-23. Udover ændringsforslagene fra aftalepartierne foreligger der også ændringsforslag fra Venstre, Beboerlisten samt et samlet ændringsforslag fra Beboerlisten, Velfærdslisten og Enhedslisten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at ændringsforslag til budget 2020-2023 fra aftalepartierne inklusiv vedlagte aftaletekst godkendes - herunder at udskrivningsprocenten forøges fra 25,6% til 25,8%, dækningsafgiften for forretnings ejendomme nedsættes fra 4,0 promille til 3,5 promille og alle øvrige skatteprocenter/-promiller forbliver uændrede i forhold til 2019,
2. at Randers Kommune vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2020,
3. at budgettet til det fælleskommunale redningsberedskab for 2020 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at regulere service- og anlægbufferen, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan,
5. at borgmesteren vedrørende lånerammen bemyndiges til at vælge låntype og lånetidspunkt i 2020 under hensyntagen til kommunens overordnede økonomi, og
6. at økonomiafdelingen bemyndiges til at foretage en endelig afbalancering af budgettet ved regulering af kassebeholdningen.

Beslutning

Punkt 1 indstilles godkendt med 5 stemmer for og 4 stemmer imod. Imod stemte Venstre og Enhedslisten.

Punkterne 2-4 og 6 indstilles godkendt. Enhedslisten tog forbehold for punkt 3.

Punkt 5 indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Enhedslisten.

Øvrige ændringsforslag oversendes til byrådet.

Et forslag fra Enhedslisten om at dokumentet "Et realpolitisk realistisk basisbudget" vedlægges dagsordenen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Den 22. oktober 2019 blev der indgået aftale om budgettet mellem Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Alle ændringsforslag som følge af budgetaftalen fremgår af vedlagte bilag med tilhørende aftaletekst.

Budgetaftalen indebærer en forøgelse af udskrivningsprocenten fra 25,6% til 25,8% og en nedsættelse af dækningsafgiften for forretnings ejendomme fra 4,0 til 3,5 promille i 2020 og frem. De øvrige skatteprocenter/-promiller er uændrede i forhold til 2019. De samlede skatteprocenter/-promiller i 2020 og frem udgør herefter følgende:

- Udskrivningsprocent: 25,8
- Grundskyldspromille: 27,93
- Dækningsafgift af forretnings ejendomme: 3,5 promille
- Dækningsafgift af offentlige ejendommers grundværdier: 13,965 promille

- Dækningsafgift af offentlige ejendommers forskelsværdier: 8,75 promille
- Kirkeskatteprocent: 0,89

Budgettet for 2020-23 udgøres herefter af basisbudgettet for 2020-23 (med tilhørende budgetbemærkninger) inklusiv de ændringsforslag der fremgår af budgetaftalen mellem aftalepartierne.

I budget 2019-22 blev der indarbejdet et årligt effektiviserings- og besparelseskrav på 0,5%. Forslag til den konkrete udmøntning heraf i årene 2020-23 fremgik af det katalog direktionen havde udarbejdet som en del af basisbudgettet 2020-2023. Den indgåede budgetaftale indeholder en række ændringer til dette katalog - herunder hel eller delvis annullering af en række af direktionens forslag. Med undtagelse af disse ændringer er aftalepartierne enige om, at gennemføre udmøntningen af de fastsatte effektiviserings-/besparelseskrav som beskrevet i kataloget.

Senest ved byrådets 2. behandling af budget 2020-23 skal det besluttes, om kommunen skal vælge det statsgaranterede eller selvbudgetterede udskrivningsgrundlag i 2020. Valg af statsgaranti i 2020 indgik som en forudsætning i det fremsendte basisbudget for 2020-2023. Med de nuværende forudsætninger er den beregnede fordel ved statsgaranti i 2020 på 18,9 mio. kr. Følsomhedsanalyser viser at kommunens egne variable ikke kan ændre sig så meget, at selvbudgettering bliver mere fordelagtig. Det eneste der kan ændre dette valg, er en højere vækst på landsplan. Hvis væksten således bliver 0,5 pct. point højere end forventet pt. vil det betyde, at fordelene ved statsgarantien forsvinder. Der er på nuværende tidspunkt intet belæg for at ændre det skøn over udskrivningsgrundlaget på landsplan, der indgår i KL's skatte- og tilskudsmodel. På den baggrund anbefaler forvaltningen valg af statsgaranti i 2020. Der henvises til særskilt notat for en nærmere redegørelse (vedlagt som bilag).

Der pågår pt. et arbejde i KL-regi med henblik på at sikre en samlet overholdelse af rammerne på service og anlæg. I lighed med sidste år foreslås det derfor, at forvaltningen bemyndiges til at regulere både service- og anlægbufferen, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan.

Vedrørende kommunens låneramme og tilknyttede lånoptagelse i 2020 indstilles det, at borgmesteren får bemyndigelse til at vælge låntype og lånetidspunkt under hensyntagen til kommunens overordnede økonomi, herunder kommunens likviditet.

Som noget nyt indeholder budgetaftalen en 10-årig investeringsplan på anlægsområdet. Den 10-årige plan indeholder dels en omfordeling af de rammebeløb, som anvendes som udgangspunkt i budgetlægningen, og dels en gradvis forøgelse af anlægsniveauet fra den nuværende målsætning i 2020-2023 på minimum 150 mio. kr. årligt. Planen fastlægger således et anlægsniveau på 160 mio. kr. i 2024 stigende til 180 mio. kr. i 2029 (jf. vedhæftede bilag). Som en del af planen indgår der en anlægspulje på 21 mio. kr. i 2024 stigende til 37-40 mio. kr. i årene derefter. Dette restbeløb udmøntes politisk i forbindelse med de kommende års budgetdrøftelser.

I lighed med tidligere år er der vedhæftet en oversigt over de anlægsprojekter, hvortil der søges anlægsbevilling i forbindelse med vedtagelsen af budget 2020-23.

Takster og øvrige forhold

Til byrådets 1. behandling blev der fremsendt en takstoversigt. Vedhæftede takstoversigt er tilrettet under forudsætning af, at ændringsforslag fra aftalepartierne vedtages. Herudover er taksten for genbrugspladser opjusteret med 50 kr. pr. husstand ekskl. moms og taksten for brændbart erhvervsaffald samt storskrald til forbrænding er opjusteret med 20 kr. ekskl. moms. Årsagen er, at der i 2019 er konstateret meromkostninger på 2,5 mio. kr. til bortskaffelse af brændbart affald. Med takstforøgelsen fastholdes målsætningen om afvikling af affaldsområdets gæld senest år 2025. Indtægtsbudgettet for 2020 opjusteres følgelig med 2,5 mio. kr. i forbindelse med kommende budgetopfølgning.

I forbindelse med byrådets vedtagelse af takster på dagtilbudsområdet, beregner forvaltningen tilskud til privat pasning, pasning af egne børn og tilskud til private institutioner. Tilskud fastsættes med udgangspunkt i udgifterne til pladser i kommunale tilbud. De beregnede tilskud fremgår af tillæg til takstbladet.

Beredskab og Sikkerhed har siden 1. januar 2016 været et fælles beredskab for Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner. Randers Kommunes ejerandel udgør 39 % og budgettet i 2020 udgør 19,0 mio. kr. Budgettet til redningsberedskabet skal godkendes sammen med 2. behandlingen af budgettet.

Ændringsforslag og høringsvar

Der er modtaget ændringsforslag fra følgende partier:

- Venstre
- Beboerlisten
- Fælles forslag fra Velfærdslisten, Beboerlisten og Enhedslisten (en tilhørende tekst med præsentation af ændringsforslaget eftersendes).

Forvaltningen har i forskellig grad ydet teknisk bistand til beregning og opstilling af ændringsforslagene. Det er dog forslagsstilleren, der står inde for forudsætningerne og muligheden for gennemførelse af forslagene rent indholdsmæssigt. Dette gælder også eventuelle afledte virkninger af de stillede forslag, herunder eventuelle dynamiske effekter. Forvaltningen har således kun ansvaret for de tekniske beregninger, mens det alene er forslagsstilleren der står inde for indholdet og eventuelle afledte effekter af de stillede forslag.

Der er modtaget en lang række hørings svar til budget 2020-23. Høringen er i år foregået via kommunens nye høringsportal på hjemmesiden: <https://www.randers.dk/demokrati/indsigt-og-indflydelse/hoeringer/budget-2020-2023/> Alle hørings svar afgivet via høringsportalen er vedhæftet i bilag (anonymiseret i de tilfælde, hvor hørings svaret indeholder personfølsomme oplysninger). Byrådet har endvidere direkte fået tilsendt samtlige hørings svar i uredigeret form - herunder også de øvrige hørings svar/tilkendegivelser som er fremsendt på anden vis udenom høringsportalen.

Økonomi

Indenfor de snævre økonomiske rammer har aftalepartierne lagt afgørende vægt på, at budget 2020-23 overholder kommunens to primære styringsmål. Måltallet om en gennemsnitlig kassebeholdning på 150 mio. kr. i 2023 er således overholdt. Desuden indeholder aftalepartiernes budgetforslag et overskud i 2020 på det skattefinansierede område på 16 mio. kr. (ex. buffer). Med hensyn til de øvrige styringsmål er det gennemsnitlige ordinære driftsresultat på 146 mio. kr. og dermed en smule under måltallet på 150 mio. kr. Alle øvrige styringsmål er opfyldt - det vil sige et gennemsnitligt bruttoanlægsniveau over 150 mio. kr., et fald i skattefinansieret gæld samt en gennemsnitlig kassebeholdning i alle år på over 200 mio. kr.

Hvis de igangværende forhandlinger om finansloven for 2020 betyder tilførsel af midler til kommunen, er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal aftales nærmere i kredsen af aftalepartier.

Aftalepartierne forudsætter, at det samlede resultat af de kommende ændringer af det kommunale udligningssystem vil blive 20 mio. kr. bedre end forudsat i basisbudgettet i årene 2022 og 2023. Ændringen lægges ind som en forudsætning om et forøget finansieringstilskud. Aftalepartierne forudsætter samtidig at kommunens gevinst på beskæftigelsestilskuddet i 2020 bliver 4 mio. kr. højere end forudsat i budgettet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har givet mulighed for øget låntagning i Randers Kommune. Der var i basisbudgettet forudsat dispensationer på i alt 17 mio. kr. i 2020. Med ministeriets udmelding for 2020, har kommunen modtaget dispensation for låntagning på 11 mio. kr. udover budgetforudsætningen. Aftalepartierne er enige om, at lånedispensationer udnyttes fuldt ud og indgår som generel finansiering af den indgåede budgetaftale. Ved fuld udnyttelse af lånedispensationer vil Randers Kommune som ovenfor nævnt fortsat (netto) nedbringe gælden.

For øvrige økonomiske konsekvenser henvises til vedhæftede ændringsforslag og aftaletekst fra aftalepartierne samt budgetmaterialet i øvrigt.

Bilag

Budgetaftale 2020-23.pdf

Budgetaftale 2020-23 - oversigt over ændringer.pdf

Bilag 10 årig investeringsplan anlæg.pdf

NOTAT Nyt plejecenter nedlæggelse 2 centre samt færre boliger på Aldershvile og etablering af sundhedscenter.pdf

Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2020

Takstoversigt 2020.pdf

Tilskud til privat pasning budget 2020

Anlægsbevillinger, der søges om ved budgetvedtagelsen.pdf

Ændringsforslag til B2020-23 - Venstre

Ændringsforslag til B2020-23 - Velfærdslisten Beboerlisten Enhedslisten

Ændringsforslag til B2020-2023 - Beboerlisten

Høringssvar sendt til høringsportalen_udenfølsommeoplysninger_del_4

Et realpolitisk realistisk basisbudget .pdf